

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Історичний факультет

Кафедра культурології та інформаційної діяльності

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри культурології
та інформаційної діяльності
_____ Ю.С. Сабадаш
«27» серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Культурологія»

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Для студентів II курсу першого (бакалаврського) освітнього рівня

Спеціалізація _____
(назва спеціалізації)

Факультет _____
(назва факультету)

2020–2021 навчальний рік

Робоча програма з вибіркової навчальної дисципліни «Культурологія» для студентів II курсу першого (бакалаврського) освітнього рівня

Розробники:

Сабадаш Ю. С., доктор культурології, професор, завідувач кафедри культурології та інформаційної діяльності.

Нікольченко Ю. М., доцент, доцент кафедри культурології та інформаційної діяльності, заслужений працівник культури України.

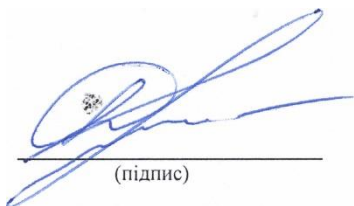
Дабло Л. Г., кандидат культурології, доцент кафедри культурології та інформаційної діяльності.

Манякіна О. С., кандидат історичних наук, доцент кафедри культурології та інформаційної діяльності.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри культурології та інформаційної діяльності МДУ

Протокол № 1 від «27» серпня 2020 року

Завідувач кафедри культурології та інформаційної діяльності

(підпис)

—

Сабадаш Ю.С.
(прізвище та ініціали)

© Ю.С.Сабадаш, Ю. М. Нікольченко, Л.Г.Дабло, О. С. Манякіна. 2020 рік
© МДУ, 2020 рік.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ECTS: 3 Денне віділення – 3 Заочне віділення – 3	ОС Бакалавр	Нормативна	
Модулів – 2 Змістових модулів – 2 Загальна кількість годин: 90 денна - 90 заочна - 90		Рік підготовки	
		1-й	1-й
		Семестр	
		2-й	2-й
		Лекції	
		16 год.	16 год.
		Семінарські	
		14 год.	14 год.
		Практичні	
		Самостійна робота	
		59	59
		Індивідуальні завдання:	
		1 год	1 год.
		Вид контролю	
залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить 33 %):

- для денної форми здобуття вищої освіти - 33%;
- для заочної форми здобуття вищої освіти - 33%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – розкриття загальнолюдського сенсу і суспільного призначення культурології як інтегруючої системи знань про досвід існування людини в суспільстві. Мета досягається через вивчення основних теоретичних проблем: генеза культурологічної думки, сучасні напрямки культурології та в контексті співставлення різних типів культур в історії розвитку цивілізації.

Досягнення означеної мети є можливим шляхом реалізації наступних **завдань**: показати, що культурологія, як наукова рефлексія уявлень про сутність культури і соціально-культурні процеси загалом, насамперед звернена до світоглядних потреб сучасної людини, оскільки вивчає варіантність, множинність форм її адаптації до оточуючого світу і збереження особливості людського існування – самореалізації особистості; сприяти усвідомленню того, що культурологія допомагає формуванню власної життєвої позиції і надає можливість стратегічного осмислення професійного становлення.

Реалізація поставлених завдань спрямована на сприяння всебічному розвитку студентів як особистостей з високою естетичною культурою, ознайомлення у найбільш концентрованій формі з духовними надбаннями суспільства.

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні:

Знати - загальні проблеми культурології та її місце в розвитку суспільства; типи і форми культур, основні культурно-історичні центри і регіони, закономірності їх еволюції та функціонування; роль культури і науки в розвитку цивілізації, їх співвідношення і пов'язані з ними сучасні соціальні, економічні та етичні проблеми; структуру розвитку культури людства, основні культурно-історичні епохи, їх здобутки у матеріальній та духовній сферах, у різних галузях науки та видах мистецтва; різні картини (моделі) світу та місце людини в ньому; норми, які регулюють взаємовідносини людей і ставлення людини до навколишнього середовища; сутність суперечностей, що існують на сучасному етапі науково-технічного розвитку, і кризи існування людини у природі внаслідок порушення рівноваги в ній; важливість вирішення сучасних глобальних проблем; культурні процеси і явища, сучасні наукові методи їх дослідження на рівні, необхідному для розв'язання практичних завдань у майбутній професійній діяльності.

Вміти - пояснити феномен культури, її роль у людському житті; способи набуття, збереження і передавання соціального досвіду, базисних культурних цінностей; оцінювати досягнення культури на основі знання історичного контексту їх створення; вести діалог як спосіб виявлення свого розуміння культурних здобутків різних регіонів, народів і націй та визначити лінію власної поведінки в умовах розмаїття культур; володіти розвинутою культурою мислення, вміти чітко і логічно висловлювати власні думки в усній і письмовій формах; самостійно опановувати нові знання, критично осмислювати набутий досвід з позицій останніх досягнень у галузі гуманітарних наук, економіки та соціальної практики.

На вивчення курсу відведено 3 кредити ECTS (90 годин), з них аудиторних - 30 годин (16 - лекційних, 14 - семінарських), 59 годин відводиться на самостійну роботу студентів.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1. Теоретичні аспекти культурології як науки про культуру

Тема 1. Культурологія як наука і навчальна дисципліна: предмет і завдання вивчення курсу.

Становлення культурології як науки і визначення основних напрямів культурологічного дослідження. Філософський і соціально-історичний контексти сутності культурології, її структура та інтегративний характер. Зв'язок культурології з іншими науками. Діяльнісний підхід у культурології, її предмет та основні категорії. Поняття про культурологічні парадигми та специфіку культурологічного знання. Багатозначність поняття «культура», різнобічність феномена культури. Структура культури, її види, форми, основні функції. Культура в життєдіяльності окремої людини. Ментальне поле культури: поняття про ментальність, її категорії та рівні. Культурологія як навчальна дисципліна, її філософська і практична сутність. Основні потреби і завдання вивчення цього курсу студентами вищих навчальних закладів. Важливість культурологічної освіти на сучасному етапі підготовки спеціалістів для різних сфер людської діяльності.

Тема 2. Культура і цивілізація.

Різноманітність підходів до визначення сутності поняття «цивілізація» та співвідношення культури і цивілізації. З'ясування цього співвідношення у працях О. Шпенглера, А. Тойнбі, Л. Моргана та інших учених і мислителів. Соціокультурний розвиток людства і якісні характеристики цивілізації на основі стадійності, полілінійності, культурної унікальності. Проблеми соціокультурної динаміки, сучасної цивілізації і взаємодії культур. Різновиди взаємодії національних культур: діалог і взаємозбагачення, акультурація, зовнішнє запозичення, асиміляція. Можливість трансформації культурних цінностей, міжкультурні впливи, творче сприйняття культурної спадщини, проблема культурного синтезу.

Змістовий модуль 2. Еволюція культури та основні етапи її розвитку

Тема 3. Стародавній Схід як культурно-історична епоха

Проблема методологічних засад вивчення історії культури Стародавнього Сходу. Особливості епохи: традиційність, консерватизм, життєдатність, синкретизм. Релігійна та екологічна свідомість як культурні домінанти епохи. Стародавні цивілізації як частина сучасної культури.

Тема 4. Античність як культурно-історична епоха

Проблема методологічних засад вивчення історії античної культури. Інтерактивний характер культури, новаторство, агональний культурний тип. Антропоморфізм, космологізм, міфологізм як культурні домінанти античності. Проблема періодизації. Універсалізм античної культури. Історія культури Стародавньої Греції Крито-мікенська культура. Героїчний період, становлення релігійно-міфологічних уявлень. Культура архаїчного періоду. Класичний період давньогрецької культури: література, філософія, мистецтво, наука. Період еллінізму: містобудівництво, філософія, скульптура. Всесвітньо-історичне значення давньогрецької культури. Розвиток культури Стародавнього Риму Етрусська культура. Культура Стародавнього Риму за правління царів. Період римської республіки, «Закони XII таблиць». «Золотий вік» правління Октавіана Августа: розвиток літератури, філософії, архітектури. Всесвітньо-історичне значення культури.

Тема 5. Середньовіччя як культурно-історична епоха

«Середньовіччя» як культурологічне поняття. Проблема періодизації середньовічної культури. Типові риси історії культури: теоцентризм, догматизм, канонічність, дидактизм, самозаглибленість, аскетизм, символізм, алегоризм. Релігійність як домінанта культурно-історичної епохи. Християнство і його вплив на культуру західноєвропейського Середньовіччя:

патристика та схоластика, чернечі ордени. Університет як якісно новий тип навчального закладу. Середньовічне мистецтво: романський стиль і готика. Значення культури. Особливості історії культури Візантії Періодизація візантійської культури.

Тема 6. Ренесанс як культурно-історична епоха

«Ренесанс» як культурологічне поняття. Періодизація італійського Ренесансу. Антропоцентризм як домінанта культурної епохи. Типові риси культури Відродження. Особливості італійського Ренесансу і Північного Відродження. Реформація в культурі Європи Особливості культури доби Реформації. Діяльність Мартіна Лютера. Жан Кальвін і кальвінізм. Протестантизм як наслідок Реформації (лютеранство, кальвінізм, англіканство). М. Вебер про роль Реформації. Контрреформаційний рух.

Тема 7. Новий час як культурно-історична епоха

Хронологічні рамки та періоди історії культури Нового часу. Типові риси історії культури: антропоцентризм, сцієнтизм, європоцентризм. Раціоналізм як домінанта новочасної культури. Науково-філософська революція «віку геніїв». Художні напрями XVII століття Бароко як світорозуміння і напрям художньої культури. Класицизм та його вияви у культурі Європи. Реалістична тенденція у мистецтві XVII ст. Культурна комунікація, поширення бароко і класицизму в українській культурі.

Тема 8. Особливості розвитку культури доби Просвітництва.

Доба Просвітництва: культ розуму як домінанта культури. Англійське та німецьке Просвітництво. Особливості французького Просвітництва. Художні напрями Просвітництва. Значення доби Просвітництва і вплив просвітницьких ідей на українську духовність.

Тема 9. Основні тенденції культури XIX століття

Історія культури XIX століття Традиційні цінності культури XIX ст.: антропоцентризм, раціоналізм, сцієнтизм, європоцентризм. Основні процеси та напрямки громадсько-політичного, наукового та релігійного життя; Формування світової культури як єдності різноманіття. Мистецькі напрями XIX століття (класицизм, романтизм, реалізм, натуралізм та ін.).

Тема 10. Основні тенденції культури XX- поч. XXI століття

Особливості історії культури XX ст.: занепад традиційних засад, духовна криза, поширення масової культури. Культурологічна думка XX ст. Протистояння сцієнтизму і антисцієнтизму. Проблема формування нової філософсько-світоглядної парадигми. Модернізм як культурний феномен Особливості мистецького життя XX століття: реалістична та модерністська тенденції. Модернізм як культурне новаторство. Культурна взаємодія народів світу в XX столітті і вплив модернізму на українську культуру. Історія культури доби постмодернізму. «Постмодернізм» як культурологічне поняття. Реалістична тенденція в культурі другої половини XX століття. Особливості постмодернізму: заперечення традицій, норм, цінностей, прагнення до необмеженої свободи. Мистецтво постмодернізму як грандіозний художній експеримент, перехід до нової епохи. Основні тенденції сучасної культури.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ КУЛЬТУРОЛОГІЇ ЯК НАУКИ ПРО КУЛЬТУРУ												
Тема 1. Предмет та завдання курсу «Культурологія»	3	1	2				3	1	2			
Тема 2. Культура і цивілізація.	1	1					1	1				
Разом за змістовим модулем 1	4	2	2				4	2	2			
Змістовий модуль 2.ЕВОЛЮЦІЯ КУЛЬТУРИ ТА ОСНОВНІ ЕТАПИ ЇЇ РОЗВИТКУ												
Тема3. Стародавній Схід як культурно-історична епоха	45	2	2			41	45	2	2			41
Тема 4. Античність як культурно-історична епоха	10	2	2			6	10	2	2			6
Тема 5. Середньовіччя як культурно-історична епоха	3	1	2				3	1	2			
Тема 6. Ренесанс як культурно-історична епоха	4	2	2				4	2	2			
Тема 7. Новий час як культурно-історична епоха	10	2	2			6	10	2	2			6
Тема 8. Особливості розвитку культури доби Просвітництва.	1	1					1	1				
Тема 9. Основні тенденції культури XIX століття	2	2					2	2				
Тема 10. Основні	10	2	2			6	10	2	2			6

тенденції культури поч. століття	XX- XXI											
Разом змістовим модулем 2	за	14	12			59		14	12			59
Усього годин		16	14			59		16	12			59
ІНДЗ		1				1		1				1
Усього годин		90	16	14		1	59	90	16	14		59

5. Теми семінарських занять.

№ з/п	Назва теми	години	
		Ден.	Заоч.
1.	Культурологія як наука і навчальна дисципліна	2	2
	Культура Стародавнього Сходу.	2	2
	Антична культура.	2	2
2.	Культура європейського Середньовіччя.	2	2
3.	Культура епохи Відродження.	2	2
4.	Культура Нового часу	2	2
5.	Культура ХХ–ХХІ століть.	2	2
	Всього	14	14

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	.	

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	-	

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Концепції історії культури Стародавнього Сходу. Періодизація старосхідних культур.	6
2	Періодизація та особливості історії культури Стародавнього Єгипту	6
3	Історична своєрідність культури Месопотамії	6
4	Історія культури Східного Середземномор'я	6

5	Головні етапи розвитку давньоіранської культури	5
6	Періодизація та характерні риси староіндійської культури.	6
7	Культурно-історичний феномен Стародавнього Китаю	6
8	Античність як культурно-історична епоха	6
9	Особливості культури Нового часу	6
10	Постмодернізм в історії світової культури	6
	Разом	59

Самостійна робота над навчальним матеріалом передбачає: опрацювання лекційного матеріалу при підготовці до семінарських занять; перевірку підготовки до індивідуально-дослідної роботи за допомогою контрольних питань; опрацювання теоретичних і практичних питань з навчальної дисципліни.

9. Індивідуальні завдання

Вимоги до виконання письмових робіт

Методичні рекомендації щодо виконання самостійної роботи студентів (СРС) та індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ)

Відповідно до положень КМСОНП, студентам пропонуються до виконання різні за типом та формою завдання до змістових модулів курсу. До таких завдань належать самостійна робота (СРС) та індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ), які є невід'ємною формою набуття нових знань та навичок з курсу «Культурологія».

Виконання студентом СРС та ІНДЗ за окремими темами є обов'язковою умовою оцінювання його успішності з освоєння курсу. З метою успішного письмового виконання СРС та ІНДЗ студентам необхідно опрацювати за предметно-тематичним, алфавітним, систематичним та електронним каталогами бібліотек (наукової бібліотеки МДУ, Центральної міської бібліотеки м. Маріуполя ім. В. Г. Короленка, електронних та ін.) джерельну базу курсу «Культурологія» відповідно до списку рекомендованої базової та допоміжної літератури.

Згідно з діючими бібліографічними вимогами, складається перелік використаних джерел та літератури з теми СРС та ІНДЗ (розміщується в якості останньої рубрики виконаного завдання). Результати роботи подаються у письмовій роздрукованій формі в окремому файлі.

СРС та ІНДЗ подаються студентом на кафедру після останнього семінарського заняття для перевірки викладачем до складання письмового екзамену.

Форма подання – комп'ютерний набір, надрукований на аркушах формату А4, кегль 12, шрифт – Times New Roman, інтервал – 1, мова – українська (джерела та література подаються мовою оригіналу). Поля: ліве – 20 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм. Обсяг СРС та ІНДЗ (без врахування додатків) – 4-5 аркушів А4 без урахування титульної сторінки. Текст СРС та ІНДЗ подається у 3-ій особі від імені автора. Критерії оцінки:

- змістовність,
- логічність викладення матеріалу,
- самостійність висновків,
- дотримання вимог щодо оформлення тексту.

Текст складається з наступних обов'язкових частин: плану, вступу з аналізом опрацьованих джерел з обраної проблеми, основної частини, що складається з двох-трьох розділів, висновків та списку опрацьованих джерел і літератури в алфавітному порядку (не менше 6 позицій).

На титульній сторінці вказується повна назва закладу вищої освіти. Напрямок письмової роботи: СРС або ІНДЗ з історії стародавньої культури. Тема письмової роботи. Автор: ПІБ студента, курс, спеціальність. Прізвище, ініціали та посада викладача.

Фактичну частину СРС та ІНДЗ становить аналіз результатів роботи з публікаціями з досліджуваної теми, тобто студент повинен структурувати отримані знання з конкретного питання теорії книгознавства. Наприклад, застосовуючи творчий підхід, студент опрацьовує, порівнює та групує концептуальні підходи різних авторів стосовно вивчення теми (навести відомості про основних авторів та зміст публікацій, монографій, навчальних посібників, підручників, збірників праць науково-практичних конференцій тощо).

Обов'язковою умовою виконання завдання є дотримання діючих вимог до оформлення бібліографічних посилань (ДСТУ 7.1:2006).

Теми для виконання самостійної роботи (СРС)

1. Зміст та основні етапи еволюції поняття «культура».
2. Функції, типи, види і форми культури.
3. Культурологія в системі наук.
4. Школи, напрямки і теорії в культурології.
5. Основні закономірності формування і розвитку культури..
6. Структура і динаміка культурного простору.
7. Історико-культурологічний аналіз понять «культура» і «цивілізація».
8. Витоки світової культури. Культура первісного суспільства.
9. Міфологія як світоглядна основа культури ранньокласових суспільств.
10. Особливості Східного типу культури (на прикладі Давнього Єгипту)
11. Особливості Східного типу культури (на прикладі Стародавньої Месопотамії, Ірану і Палестини)
12. Особливості Східного типу культури (культура стародавньої Індії, Китаю, Японії).
13. Античність як самотутній тип культури.
14. Культура Стародавньої Греції (загальна характеристика).
15. Культура Стародавнього Риму (загальна характеристика).
16. Культура Візантії як міст між античністю та середньовіччям.
17. Категорії середньовічної культури.
18. Основні етапи формування загальноєвропейського художнього стилю (романіка і готика).
19. Культура Відродження: світоглядні засади, особливості хронології та періодизації
20. Античні традиції в культурі італійського Відродження.
21. Культура Північного Відродження (Нідерланди, Німеччина, Франція)
22. Протестантська етика та її вплив на європейську культуру.
23. Формування ідеології Нового часу в європейській культурі XVII ст.
24. Бароко як провідний художній напрям європейської культури XVII ст..
25. Ідеологія Просвітництва в культурі XVIII ст.
26. Художньо-стильова еволюція в культурі Просвітницької доби (рококо, класицизм, сентименталізм, просвітницький реалізм).
27. Основні тенденції культурного розвитку XIX століття.
28. Романтизм як художнє явище.
29. Основні етапи становлення реалізму в культурі XIX ст..
30. Сутність художніх напрямів і течій 80-тих років XIX ст.: імпресіонізм, символізм, постімпресіонізм
31. Роль і значення художніх об'єднань в культурі XIX століття.
32. Стиль модерн як прагнення до мистецького синтезу.
33. Формування нової парадигми в культурі межі XIX-XX ст..
34. Характерні риси та етапи розвитку європейської культури XX ст.

35. Модернізм як світове явище, аналіз напрямів і течій передвоєнного періоду.
36. Модернізм як світове явище, аналіз напрямів і течій міжвоєнного періоду.
37. Особливості постмодерну.
38. Молодіжна культура, її суть та значення.
39. Кінематограф в культурі XX-XXI століть.
40. Культура в умовах глобалізації

Теми для виконання індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ)

1. Людство у третьому тисячолітті.
2. Історія становлення культурологічного знання.
3. Гуманістичні уявлення про культуру.
4. Погляди Е.Б. Тайлора на культуру.
5. Культурологічні погляди Л. Уайта на природу культури і її елементи.
6. Протиставлення культури і цивілізації у творчості О. Шпенглера.
7. Концепція культури З. Фрейда.
8. Структура культури.
9. Функції культури.
10. Культура повсякденності.
11. Традиція і новація в культурі.
12. Культура і природа.
13. Схід-Зхід: протистояння чи діалог культур?
14. Теорія локальних цивілізацій А. Тойнбі.
15. Чоловіче і жіноче начала як ціннісні основи для типології культури
16. Національна культура і націоналізм.
17. Міфологічні моделі світу.
18. Феномен «масової культури».
19. Культура як засіб реалізації творчих можливостей людини.
20. Світ культури індивіда як засіб інтеграції людини в соціальну систему.
21. Психологічна культура особистості.
22. Інтелектуальна культура особистості,
23. Моральна культура особистості.
24. Техніка, цивілізація, культура.
25. Людина як біологічна, соціальна і культурна істота.
26. Міф як явище культури.
27. Ігрова концепція культури.
28. К.Г. Юнг про архетипи культури.
29. «Світ через культуру» у вченні М.К. Реріха і О.І. Реріх «Жива Етика».

10. Методи навчання

Усний виклад навчального матеріалу, лекції, семінари-дискусії, робота в бібліотеці та Інтернет, вивчення і аналіз документів, конспектування та реферування наукової літератури, формування практичних аналітичних та комунікативних навичок під час практичних занять.

11. Критерії оцінювання

Під час вивчення дисципліни «Культурологія» застосовується поточний та підсумковий контроль знань студента. Поточний контроль здійснюється у формі контролю систематичності та активності роботи студентів протягом семестру під час вивчення програмного матеріалу дисципліни, зокрема: відвідування семінарських занять; виступи на семінарських заняттях; участь в обговоренні питань з певної теми; виконання практичних завдань; відповіді на запитання викладача; експрес-тестування; підготовка індивідуальних науково-дослідних завдань з окремих питань; участь у науково-практичних заходах із проблем дисципліни.

Підсумковий контроль: залік.

12. Засоби оцінювання

Оцінювання проводяться за наступними критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії і методології проблем, що розглядаються;
- ступінь засвоєння матеріалу дисципліни;
- ознайомлення з рекомендованою літературою з питань, що розглядаються;
- уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, вирішенні завдань, винесених для самостійного опрацювання, і завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- логіка, структура, стиль викладання матеріалу в індивідуальній творчій роботі і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації і робити висновки.

Контроль за виконанням поставлених задач при проведенні практичних занять здійснюється протягом усього семестру. За успішне та систематичне виконання поставлених завдань студент отримує оцінку «відмінно» або по 20 % за поточний контроль, якщо студент виконує поставлені завдання.

Робота студента в аудиторії оцінюється за такими критеріями:

- самостійність виконання;
- логічність і послідовність викладання матеріалу;
- повнота розкриття теми;
- використання й аналіз додаткових літературних джерел.

Засобом оцінювання є також питання для самоконтролю студентів:

1. Поняття культури.
2. Історична типологія культури та проблема її критеріїв.
3. Особливості Первісної культурно-історичної епохи.
4. Здобутки Первісної культури: палеоліт, мезоліт, неоліт.
5. Особливості Стародавнього Сходу як культурно-історичної епохи.
6. Давньоєгипетська релігія та міфологія.
7. Наукові знання, розвиток техніки та архітектурне будівництво Стародавнього Єгипту.
14. Релігійні вірування Стародавньої Індії.
15. Типові риси давньокитайської культури та ментальність населення.
20. Типові риси Античної культури.
22. Егейський (крито-мікенський) період давньогрецької культури.
23. Героїчний (гомерівський) період давньогрецької культури.
24. Архаїчний період давньогрецької культури.
25. Класичний період давньогрецької культури.
26. Елліністичний період давньогрецької культури.
27. Особливості культури Стародавнього Риму.
28. Етрусський період давньоримської культури.
30. Культура періоду Римської республіки.
31. Культура періоду Римської імперії.
32. Особливості Середньовічної культурно-історичної епохи.
33. Культура західноєвропейського Середньовіччя.
34. Здобутки візантійської культури.
38. Ренесанс як культурологічне поняття.
39. Характерні риси історії культури італійського Відродження.
40. Антропоцентризм Раннього Відродження.
41. Титанізм Високого Ренесансу.
42. Порівняльна характеристика особливостей Південного і Північного Відродження.
43. Північне Відродження.
44. Реформація і її вплив на культуру народів Європи.
45. Контрреформація і її наслідки для культурного розвитку.

46. Характерні риси Новочасної культури.
47. Філософсько-світоглядна революція XVII ст.
48. Наукова революція XVI-XVII ст.
49. Типові риси естетики бароко.
50. Бароко в літературі, архітектурі, живописі.
51. Характерні риси та принципи класицизму.
52. Класицизм у драматургії, архітектурі, живописі.
53. Реалізм у мистецтві XVII століття.
54. «Просвітництво» як культурологічне поняття. Головні засади культури Просвітництва.
55. Художньо-естетичні напрями доби Просвітництва: класицизм, ампір, реалізм, сентименталізм.
56. Рококо як художньо-естетичний напрям.
58. Основні віхи історії та характерні риси культури XIX ст.
60. Поняття індустріальної цивілізації.
62. Особливості мистецького життя XIX ст.
63. Особливості історії культури Новітньої доби.
64. Культурологічна думка про культуру XX ст.
65. Особливості мистецтва XX ст. Модерністська та реалістична тенденції в культурі XX ст.
66. Феномен постмодернізму.

13. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань та вмінь студентів відбувається за наступним розподілом:

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий бал
Семінарські	СРС	ІНДЗ	100
70	15	15	

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

До інструментально-методичного забезпечення курсу входять опорні конспекти лекцій, підручники та навчальні посібники, монографії, наукові статті, нормативно-правові акти, методичні рекомендації. Під час опанування дисципліни використовуються персональні комп'ютери, ноутбуки, мультимедійний проектор. Студенти для підготовки до практичних

занять та індивідуального науково-дослідного завдання використовують мережу Інтернет та програмне забезпечення пакету Microsoft Office, візуальні матеріали.

15. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

Базова

1. Абрамович С.Д. Культурологія : Навчальний посібник / С.Д. Абрамович, М.С. Тілло, М.Ю. Чікарькова. - К. : Кондор, 2007. - 351 с.
2. Власенко О.И. Культурологія : Учебное пособие / О.И. Власенко, Ю.В. Зайончковский. - Харьков : Парус, 2006. - 512 с
3. Гончарук Т.В. Культурологія : навчальний посібник / Т.В. Гончарук. - Тернопіль : Карт-бланш, 2004. - 213 с
4. Івашина О.О. Загальна теорія культури : навч. посіб. / О. О. Івашина. - Київ : Києво-Могилянська академія, 2008. - 215 с.
5. Історія світової культури : Навч. посібник / Л.Т. Левчук, В.С. Гриценко, В.В. Єфименко и др. - К. : Либідь, 1994. - 320 с.
6. Історія світової культури : навчальний посібник / кер. авт. кол. Л.Т. Левчук. - 2-ге вид., перероб. і доп. - К. : Либідь, 1999. - 368 с
7. Історія світової культури. Культурні регіони : навчальний посібник / кер. авт. кол. Л. Т. Левчук. - 2-ге вид., стереотип. - К. : Либідь, 1997. - 448 с.
8. Кормич Л.І. Культурологія (історія і теорія світової культури ХХ століття) : Навчальний посібник / Л.І. Кормич, В.В. Багацький. - Х. : Одиссей, 2002. - 304 с
9. Культурологія : навч. посібник / за ред. Т. Б. Гриценко. - 3-є вид. - К. : Центр учбової літератури, 2011. - 392 с
10. Культурологія : навчальний посібник / за заг. ред. В.М. Пічі. - 4-те вид., стереотипне. - Львів : Магнолія 2006, 2008. - 360 с
11. Культурологія: теорія та історія культури : Навч. посібник / За ред. І.І. Тюрменко, О.Д. Горбула. - К. : Центр навчальної літератури, 2004. - 368 с
12. Культурологія: українська та зарубіжна культура : навчальний посібник / Ред. М.М. Закович, І.А. Зязюн, О.М. Семашко. - К. : Знання, 2004. - 567 с.
13. Лосев І.В. Історія і теорія світової культури: європейський контекст : навчальний посібник / І.В. Лосев. - К. : Либідь, 1995. - 224 с
14. Морфологія культури : тезаурус / За ред. проф. В.О. Лозового. - Х. : Право, 2007. - 384 с
15. Подольська Є.А. Кредитно-модульний курс культурології : Навчальний посібник / Є.А. Подольська, В.Д. Лихвар, Д.Є. Погорілий. - К. : Центр навчальної літератури, 2006. - 368 с
16. Степанишин Б. Методика культурологічної діяльності : Навчальний посібник для викладачів культурології та студентів вузів і училищ, а також для працівників закладів культури / Б. Степанишин. - Рівне : Тетіс, 1996. - 360 с
17. Теорія та історія світової і вітчизняної культури : Курс лекцій / А.К. Бичко, Б.І. Бичко, Н.О. Бондар та ін. - К. : Либідь, 1992. - 392 с
18. Чорненький Я.Я. Культурологія: теоретико-практичний курс : навч. посіб. / Я. Я. Чорненький. - Київ : Професіонал, 2007. - 416 с
19. Шевнюк О.Л. Культурологія : навчальний посібник / О.Л. Шевнюк. - К. : Знання-Прес, 2004. - 353 с.

Допоміжна

1. Бодрийяр Ж. Символический обмен и смерть / Жан Бодрийяр ; [пер. с фр. и вступ. ст. С. Н. Зенкин]. - М. : Добросвет, 2000. - 387 с.

2. Бодріяр Ж. Симулякри і симуляції / Ж. Бодріяр; [пер. з фр. Ховхун В.]. – К. : Основи, 2004. – 230 с.
3. Бронуэн М., Фелицитас Р. Словарь семиотики / М. Бронуэн, Р. Фелицитас.; [пер. с англ.]. – М. : URSS, 2010. – 256 с.
4. Вико Дж. Основания новой науки об общей природе наций. – М., 1994. – С. 377-477
5. Гірц К. Інтерпретація культур. – К., 2001.
6. Гумбрехт Х.-У. Производство присутствия: чего не может передать значение. – М. : НЛО, 2006. С. 85-95.
7. Делез Ж., Гваттари Ф. Анти-Эдип : Капитализм и шизофрения / ЖильДелез, Феликс Гваттари ; [пер. с фр. и послесл. Д. Кралечкин ; науч. ред. В. Кузнецов.] – Екатеринбург : У-Фактория, 2007. – 672 с.
8. Деррида Ж. Структура, знак и игра в структуре гуманитарных наук // Деррида Ж. Письмо и различие. – М. : Академический проект, 2000. – С. 352 – 368.
9. Джеймисон Ф. Постмодернізм або Логіка культури пізнього капіталізму /Ф.Джеймисон ; [пер. з англ. Денисюк П.]. – Київ : Курс, 2008. – С.22-76.
10. Кассирер Э. Логика наук о культуре // Кассирер Э. Избранное. Опыт о человеке. – М, 1998. – С.7-140.
11. Лотман Ю. Культура и взрыв – М., 1992, С. 177-190. 26. Лотман Ю. Семиосфера /Ю.М. Лотман. – СПб: Искусство-СПБ, 2000. – 704 с.
12. Ницше Ф. О пользе и вреде истории для жизни /Ницше Ф. Сочинения в 2-х томах. Т.1, М., 1990, С. 158-230
13. Ницше Ф. Рождение трагедии, или эллинство и пессимизм // Ницше Ф. Сочинения в 2-х томах. – Т.1. – М. : Мысль, 1996.- С. 59-71.
14. Радклиф-Браун А. Историческая и функциональная интерпретация культуры и практическое применение антропологии в управлении туземными народами //Антология исследований культуры Т.1. Интерпретации культуры – СПб.: Университетская книга, 1997, С. 633-635.
15. Рансьер Ж. Разделяя чувственное / Ж. Рансьер; [пер. с фр. Лапицкий В., Шестакова А.]. – СПб. : ЕУСПБ, 2007. – С. 5-34, 122-209
16. Розин В. Визуальная культура и восприятие: как человек видит и понимает мир. – М. : ЛИБРОКОМ, 2009. – 272 с. 37.
17. Уайт Л. Наука о культуре // Антология исследований культуры Т.1. Интерпретации культуры – СПб.: Университетская книга, 1997, С. 141-156.
18. Уайт Л. Понятие культуры // Антология исследований культуры, Т.1. СПб., 1997, С. 17- 19.
19. Февр Л. Цивилизация: эволюция слова и группы идей // Февр Л. Бои за историю – М., 1991, С. 239-281.
20. Фрейд З. Леонардо да Винчи. Воспоминание детства // Фрейд з. Психоанализ и культура. Леонардо да Винчи. – СПб.: Алетейя, 1997, С. 5-80.
21. Фрейд З. Тотем и табу. Психология первобытной культуры и религии. – СПб.: Алетейя, 1997. – 222 с.
22. Фрейд З. Я и Оно // Фрейд З. Избранное. –М., 1995. – С. 34-102.
23. Фуко М. Надзирать и наказывать / М. Фуко ; [пер. с фр. В. Наумов; ред. И. Борисова]. – М. : AdMarginem, 1999. – 479 с.
24. Фуко М. Слова и вещи : Археология гуманитарных наук / М. Фуко ; [пер. с фр. В. П. Визгин и Н.С. Автономова]. – СПб : А-сад, 1994. – 406 с.
25. Шпенглер О. Закат Европы. Очерки морфологи мировой истории. Т.1. – М., 1993., С. 34-106.
26. Эко У. Отсутствующая структура. Введение в семиологию / УмбертоЭко ; [пер. с ит. В. Резник, А. Погоняйло]. – СПб : Симпозиум, 2004. – 544 с.

27. Юнг К. Г. Понятие коллективного бессознательного // Юнг К.Г. Структура психики и процессиндивидуации. – М.: Наука, 1996. – С. 10-17.

28. Ясперс К. Смысл и назначение истории: Политиздат, 1991. С. 29-50

Інформаційні ресурси

Культурологія та історія світової культури: <http://elearn.univector.net/login/index.php>

Реферати з культури та культурології: <https://osvita.ua/vnz/reports/culture/list/80/>

Перший в Україні окремий культурологічний портал, який об'єднує різноманітні напрямки з теорії та історії світової культури: <http://lib.npu.edu.ua/internet-resursi.html>

Інтернет ресурси по культурології: <https://studfile.net/preview/3795572/>

Культурологія: теми для самостійного опрацювання: <http://kulturolog.org.ua/>

Підручники з культурології: <http://studme.com.ua/>

Зведений каталог бібліотек Києва. Культура. Культурологія:
http://95.164.172.68:2080/kvportal/TopicDescription?topic_id=KvNAKKKiM.Topic.9961&page=6

Електронна бібліотека Маріупольського державного університету:
http://slibr.mdu.in.ua/index/iak_nas_znaity/0-28

Додаток до Робочої програми навчальної дисципліни щодо внесення змін

Зміни обговорено та затверджено на засіданні кафедри

протокол № ___ від «___» _____ 20__р.

Завідувач кафедри

_____ (_____)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Аркуш обліку змін

№ п/п	№ та зміст пункту, до якого внесено зміни	ПІБ викладача	Підпис викладача

